

Prosjektrapport: «Melkekapsler og kremmerhus fra Foliefabrikken A/S i Asker til hele verden»

Vi viser til deres sak 2018/14760 om tildeling av utviklingsmidler i 2018 til overnevnte prosjekt.

MiA- Museene i Akershus kan nå meddele at prosjektet: Melkekapsler og kremmerhus fra Foliefabrikken A/S i Asker nå er ferdigstilt. Prosjektet har tatt lenger tid enn forventet. En vesentlig årsak er at prosjektet ikke ble fullfinansiert ved oppstart. Informasjon om forsinkelse ble blant annet sendt dere i brev av 12.02.2020.

Målet med prosjektet var å sikre, ordne og tilgjengeliggjøre arkivet etter Foliefabrikken A/S (tidligere Staniol og Melkekapselselfabrikk). Arkivet ble avlevert MiA i 2018 fra Asker bibliotek. Dette var et resultat av arbeidet med Bevarings- og samhandlingsplan Akershus 2019-2025, der Asker bibliotek ikke hadde kapasitet til å håndtere et så stort arkiv. Arkivet ble den gang oppbevart i kjelleren på Kulturskolen. Arkivet ble flyttet til MiA juni 2018. Museet mottok midler i 2018 fra Asker kommune og Utviklingsmidler fra Arkivverket for å kunne sikre arkivet for fremtiden. Arkivet utgjorde den gangen om lag 90 flyttekasser/16 paller med dokumenter, beregnet til å utgjøre om lag 70 hyllemeter.

Sikring:

Det er gjennomført en bevarings- og kassasjonsvurdering av alle dokumenter. Alle dokumenter ble fryst først før gjennomgang før arbeidet startet. Deretter er alt som

skulle bevares lagt i syrefritt materiale. Etter katalogisering er alt fryst enda en gang før det er plassert i magasin. Arkivet utgjør ferdig ordnet omtrent: 89 hyllemeter.

Katalogisering og tilgjengeliggjøring:

Arkivet er katalogisert i Asta og tilgjengeliggjort på Arkivportalen. Arkivet er søkbart her: https://www.arkivportalen.no/entity/nb-AFM_arkiv000000014519

Da søknaden ble sendt i 2018, var ikke digitalisering et aktuelt tema. Imidlertid tenker MiA at det er viktig at arkivet blir digitalisert på sikt og publisert på Digitalarkivet. Arkivet er imidlertid så stort at det er nødvendig å få dette inn i for eksempel en samarbeidsavtale med NB fra 2024 (ettersom det er fra da NB har sagt de kan digitalisere privatarkiv).

Diverse kremmerhus er katalogisert i Primus, avfotografert og publisert på DigitaltMuseum. Det er søkbart her:

<https://digitaltmuseum.no/search/?aq=type%3A%22thing%22%20type%3F%3A%22Thing%22%20owner%3F%3A%22AFM%22&q=Foliefabrikken&o=0&n=195>

Det ble skilt ut en del kremmerhus (dubletter) som kan benyttes som rekvisitter i utstillinger m.m. Pr. juni 2022 gjenstår det noe arbeid med gjenstander som ikke er katalogisert. Det dreier seg om en del tuber og lokk produsert på fabrikken. Dette vil MiA forsøksvis få ordnet, katalogisert, fotografert og publisert høsten 2022. MiA anser imidlertid prosjektet som ferdigstilt overfor Arkivverket.

Det har vært informert om prosjektet underveis i sosiale medier og nettsider. Det vil også bli satset på å formidle mer av innholdet i arkivet etter hvert som deler av det blir digitalisert.

Viktige erfaringer fra prosjektet:

Prosjektet har gitt MiA betydelig økt kompetanse i å håndtere, sortere og bevaringsvurdere store bedriftsarkiv. Arkivet har bevart dokumenter i henhold til de standarder som var i 2018. I tillegg har det kommet inn nye tanker rundt bevaring av bedriftsarkiv (for eksempel undersøkelse i regi av Vestfoldmuseet) som kanskje ville gjort at deler av arbeidet kunne vært vurdert annerledes. Ikke minst er dette relevant i et bærekrafts perspektiv. Et eksempel på dokumenter som kanskje ikke ville blitt vurdert bevart i inntak av et nytt bedriftsarkiv er fakturaer m.m. Dette vil det bli gjort en ny bevaringsvurdering på når MiA evt. får en avtale om digitalisering av arkivet i

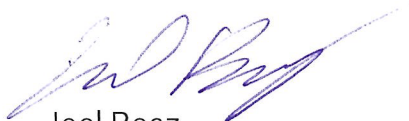
fremtiden. En utfordring med dette arkivet har vært mengden stifter og binderser. Fra 70-tallet var dokumentene preget av dette i ekstremt stor grad.

Prosjektet har involvert en rekke ansatte, både med og uten realkompetanse. Fordi budsjettet ble nedskalert i førsteomgang arbeidet det kun én prosjektmedarbeider på dette industriarkivet. Etter hvert har MiA sørget for ekstra bemanning finansiert internt. I tillegg har det vært sysselsetting gjennom NAV på prosjektet, blant annet gjennom MiAs traineeprogram (2019-2021). Erfaringen viser at det er viktig med god styring fra fagpersoner hele veien for å følge opp at det ikke gjøres feil i katalogiseringen etc. Det har også vært kjørt interne dugnader på arkivet for å komme i mål. Dette viser at det krever store arbeidsressurser på å håndtere et så stort arkiv innen rimelig tid.

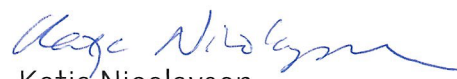
Fremover håper vi å kunne få forskere til å bruke arkivet til prosjekter innenfor arbeidslivshistorie, arbeiderkultur og om industriutvikling i et viktig område av Akershus. Foliefabrikken lå sammen med flere andre fabrikker i et bestemt område i Asker. I tillegg har dette arkivet et internasjonalt preg gjennom sin produksjon som ble distribuert over landegrensene. Kremmerhusene har mange ulike språk.

Vi takker Arkivverket for tildeling av midler til dette prosjektet. Det hadde ikke vært realiserbart uten ekstern finansiering.

Med vennlig hilsen

Joel Boaz
avd. dir.

Katja Nicolaysen
Konservator NMF/arkivar

MiA